

Mål och åtgärder inom trafiksäkerhetsarbetet i Lovisa 2015-2017

Målsättningarna har sin bakgrund i en vision om ett tryggt trafiksystem

Trygghet är ett av de grundläggande värdena i livet och det gäller också den dagliga trafiken. Trafiken ställer samma krav på alla som deltar, även om människornas förmåga och skicklighet är olika. Enligt den nationella trafiksäkerhetsvisionen ska trafiksystemet planeras så, att ingen ska behöva dö eller skadas allvarligt i trafiken.

Visionen om säker trafik skissar upp trafik som följer hållbar utveckling: trafiken dimensioneras enligt en människa som gör fel och misstag, med begränsad tålighet. Trafiksystemet ska särskilt stöda människor med begränsad funktionsförmåga. Visionen förutsätter också att upplevelsen av trygghet måste förbättras. Målet är att vi ska våga göra våra vardagsresor utan att känna rädsla.

Visionen tar avstamp i en uppfattning om att en bristfällig trafiksäkerhet är ett omfattande folkhälsoproblem, som berör många sektorer och förpliktar till åtgärder.

Kommunernas och statens uppgift är att i samarbete med företag och samfund skapa förutsättningar för trygga och ansvarsfulla val i trafiken och att övervaka att vi följer gemensamma spelregler. Trafikanterna har på sitt ansvar att agera säkerhetsorienterat och enligt reglerna. Till medborgarnas uppgifter hör också att aktivt föra fram säkerhetsbrister som de observerar.

EU och dess medlemsländer har som mål att minska dödsfallen i trafiken med hälften och att minska antalet personskador i trafiken med en fjärdedel från 2010 till 2020.

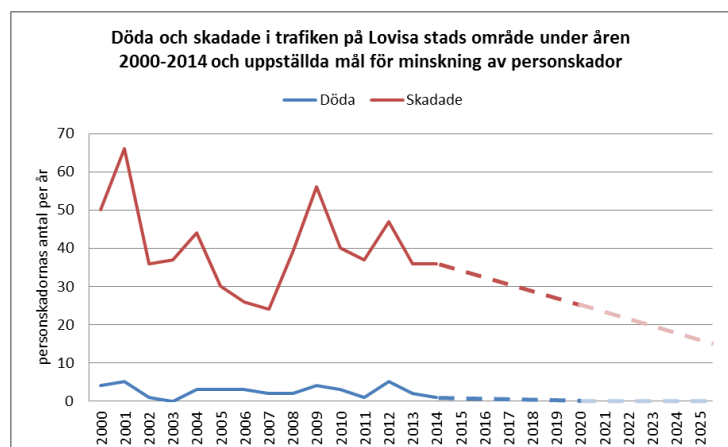
Mål som gäller antal olyckor

I Lovisa dör ingen i trafiken.

Antalet personer som skadar sig i trafiken minskar hela tiden.

Trafiksäkerheten förbättras i Lovisa till och med 2020 så, att ingen dör i trafiken. Under 2020 skadas högst 25 personer i trafiken i Lovisa.

- Med hurudana mätare kan man följa upp målsättningen?
 - antal döda i trafiken (Statistikcentralen)
 - antal skadade i trafiken (Statistikcentralen)

Mål som gäller trafiksäkerhetsarbetet

I. Skoleleverna i Lovisa har en trygg skolväg.

Trygghet är en grundrättighet för barn och unga. Föräldrar, de som arbetar med barn och unga samt beslutsfattarna ansvarar för att det är tryggt att växa, röra på sig och utvecklas i barnens omgivning. Barnens förmåga att självständigt röra på sig utvecklas så småningom. Skolvägens trygghet främjas av en trygg trafikmiljö, användning av säkerhetsanordningar, trafikfostran och information om barn i trafiken som riktas till alla.

Allt mindre naturlig vardagsmotion ger sig till känna i form av hälsoproblem redan under barndomen. Skolresor som företas till fots eller på cykel ökar den motion som barnen får och sätt att röra på sig som man anammar som barn kan påverka valen ännu i vuxen ålder.

- Hur kan målet främjas i olika förvaltningsgrenar?
 - Bildningsväsendet: trafikfostran i dagvård, förskola och skolor; skoltransporternas trygghet; samarbete med föräldrarna inom trafikfostran; lösande av trafiksäkerhetsproblem i skolornas närhet i samarbete med tekniska väsendet
 - Grundtrygghet: stöd till föräldrarna i trafikfostringsfrågor vid rådgivningen; trafikfostran i skolhälsovården
 - Tekniska väsendet: trygga lösningar i skolornas närmiljö och de mest använda skolvägarna; trygga avlämningsarrangemang vid skolor och daghem; att sörja för kollektivtrafikens säkerhetsaspekter
 - Utvecklingstjänster: utredande av vilka konsekvenser skolnåtsbesluten har för skolresornas säkerhet
- Med hurudana mätare kan man följa upp hur målet förverkligas?
 - Antal trafikolyckor med inblandade i åldern 7–15 år (Statistikcentralen)
 - Antal trafikolyckor på skolvägen (Elevenkät, THL:s skolhälsoenkät)
 - Hur trygg upplevs skolvägen vara (Elevenkät)

- Åtgärder under åren 2015 - 2017:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Situation
Tillfälle för introduktion av trafikfostran för lärare och skolhälsovårdare	vintern 2015 - 2016	Bidningsväsendet, Grundtrygghet, Trafiksyddet (utbildare)	
Tillfälle för introduktion av trafikfostran för dagvårdare och rådgivningens personal	vintern 2015 - 2016	Bidningsväsendet, Grundtrygghet, Trafiksyddet (utbildare)	
Trafiksäkerhetsseminarium för skoltransportaktörer	december 2015	Bidningsväsendet, Trafikskyddet, Polisen	Tillställningen ordnas 8.12.2015

Trafikbrev ställs upp och delas ut till föräldrar med elever i åk 1	årligen, 2015 slutet av året	Bidningsväsendet, skolorna, Trafiksyddet	Överenskommet: konsult hjälper med brevet
Aktivering av föreningar och organisationer att ordna dejour vid skyddsvägarna då skolorna börjar	sommaren 2016	Bidningsväsendet, skolorna	
Trafiksäkerhetsenkät i årsklasserna 3, 6 och 9	årligen under cykelsäsongen	Bidningsväsendet, skolorna	Utförd: enkät 2015
Behandling av trafiksäkerhetsenkätens resultat vid lärarmöten och höstens föräldrakvällar	Årligen i augusti-september	Bidningsväsendet, skolorna	Överenskommet: konsult ställer upp material utgående från svaren 2015, behandlas vid rektorsmöten i slutet av 2015
Anordnande av fototävling med trafiksäkerhetstema för fjärdeklassister	maj (cykelveckan) 2016	Bidningsväsendet, skolorna, Trafikskyddet	
Utredning om skolnätförändringarnas inverkan på skolresornas trafiksäkerhet	2016 / 2017	Bidningsväsendet	
Anordnande av trafiktemadag vid en pilotskola som fastställs senare	hösten 2017 (Trafiksäkerhetsveckan)	Bidningsväsendet, polisen, Trafikskyddet	

Utförande av små trafiksäkerhetsåtgärder i skolornas närhet (tryggt korsande av väg och behärskande av körhastigheten)	2016 -	Tekniska väsendet, Nylands NTM-central	
Förbättrande av avlämningstrafikarrangemangen vid daghem och skolor	2016 -	Tekniska väsendet, Nylands NTM-central	

2. Resor till fots och på cykel ökar på ett tryggt sätt.

Att gå och cykla är grundläggande sätt att röra på sig och ett av de viktigaste målen vid utvecklandet av samhällen och trafiksystem bör vara att man ska kunna gå och cykla tryggt. Miljöer som planeras med tanke på gång och cykling är trivsammare än miljöer som är planerade för bilar och de är mera jämlika för olika befolkningsgrupper. Gång och cykling skapar inte störande buller liksom motortrafik och de kräver inte heller lika mycket utrymme som biltrafik.

Brist på motion är ett betydande folkhälsoproblem för både barn och vuxna. En tilltalande och trygg trafikmiljö lockar till att röra på sig för egen maskin, vilket innebär betydande hälso nytta. Det är god vardagsmotion att företa skol- eller arbetsresor till fots eller på cykel. Samhället sparar in på sjukvårds- och socialkostnader, vi orkar bättre i arbetet och sjukfrånvaron minskar då medborgarna får bättre kondition.

- Hur kan målet främjas i olika förvaltningsgrenar?
 - Bildningsväsendet: trafikfostran i dagvård, förundervisning och skolor; förbättrande av skolelevernas färdigheter på cykel som en del av trafikfostran; samarbete med föräldrarna för att öka mängden skolresor som företas till fots eller på cykel
 - Grundtrygghet: uppmuntrande till att röra sig till fots och på cykel inom skolhälsovården; utredande av promenaderandets och cyklandets hälsoeffekter och information om dessa; information om användning av hjälm och reflex; information om sätt att undvika halkningsolyckor
 - Tekniska väsendet: förbättrande av gång- och cykelledernas kvalitet och säkerheten vid övergångsställen; byggande av cykelleder som saknas; vinterunderhåll av gång- och cykelleder; begränsande av körhastigheten i tätorter; betona de av gång och cykling i planläggning och planering av områden
 - Förvaltningstjänster: aktivering av stadens anställda att företa sina arbetsresor till fots eller på cykel; tillse att det finns förutsättningar att cykla till arbetet; stödande av trafiksäkerheten för anställda som företar arbetsrelaterade resor med cykel
- Med hurudana mätare kan man följa upp hur målet förverkligas?
 - Antal fotgängar- och cyklistolyckor (Statistikcentralen, Olycksfallsförsäkringscentralen, THL)
 - Antal halkningsolyckor (Olycksfallsförsäkringscentralen, THL)
 - Andelen som går eller cyklar till skolan (Elevenkät, THL:s skolhälsoenkät)
 - Andel som företar arbetsresor till fots eller på cykel (Stadens arbetsvälfärdsenkät)

- Åtgärder under åren 2015 - 2017:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Situation
Årsklocka för information om vettiga sätt att röra sig, riktad till invånarna 2016. Överenskommelse om informationen med stadens kommunikation (bl.a. användningen av reflex och belysning på cykeln, halkningsolyckor och förebyggande av dem)	årsklockan ställs upp i slutet av 2015, verkställande 2016	Fritidsväsendet, Kommunikation, Trafiksyddet	Planerings-möte i november 2015

Årsklocka för information om vettiga sätt att röra sig, riktad till stadens anställda 2016. Överenskommelse om informationen med stadens kommunikation	årsklockan ställs upp i slutet av 2015, verkställande 2016	Personalförvaltningen Fritidsväsendet, Kommunikation, Trafiksyddet	(konsult hjälper vid planering och information)
Ordnande av Med cykel på jobb-jippo för stadens anställda under cykelveckan 2016	maj 2016	Personalförvaltningen Fritidsväsendet	(konsult hjälper med genomförandet)
Uppmuntra personalen att delta i Kilometrikisa- och Steg -kampanjerna	maj-september 2016	Personalförvaltningen Fritidsväsendet	

Helhetsplan för gång- och cykelleder i centrum	2016	Tekniska väsendet	
Förbättring av skyddsvägar (förhöjning av skyddsvägar, avsmalning av körfältet vid skyddsvägar, mittrefuger, förbättrande av skyddsvägarnas varselanordningar, vid behov avlägsnande av skyddsväg)	2016 - 2017	Tekniska väsendet (Nylands NTM-central)	
Utvecklande av cykelparkering vid kommunens servicepunkter (t.ex. ungdomsutrymmen)	2017	Tekniska väsendet, Fritidsväsendet	

3. Trafikkulturen i Lovisa är ansvarsfull.

Alla i trafiken har sitt ansvar för att trafiken löper tryggt, oberoende av om man rör sig till fots, med cykel, moped eller personbil. Ansvarsfulla trafikanter beaktar andra, följer trafikregler, sköter om skicket på sig själv och sitt fordon.

Då smarttelefoner och andra mobilapparater har blivit vanligare, har också farliga situationer som beror på ouppmärksamhet blivit vanligare i trafiken. Man måste vara vaken i trafiken: förutse hur andra beter sig och själv bete sig så att andra kan förutse hur man kommer att bete sig. Måttliga hastigheter lämnar spelrum och gör det lättare att förutse vilka avsikter medtrafikanterna har.

I trafiken finns det många, som kan ha det svårare att klara sig och observera andra, så som barn och äldre. Jämlikhet och trygghet i trafiken främjas av att olika sätt att röra sig beaktas vid planeringen. Trygghet och ansvar i trafiken främjas genom att temat införlivas i de strategier och planer som ställs upp för kommunens tjänster och invånarnas välfärd.

- Hur kan målet främjas i olika förvaltningsgrenar?
 - Bildningsväsendet: trafikfostran i dagvård, förskola och skola; skolskjutsarnas säkerhet; samarbete med föräldrarna inom trafikfostran; information om rusningsmedel och trafik i ungdomsväsendet och i andra stadiets läroinrättningar
 - Grundtrygghet: skolning och orientering för de anställda i trafiksäkerhetsfrågor t.ex. inom arbetshälsovård och rusmedelsarbete; information om körskickets betydelse och förarhälsans betydelse till kommuninvånarna; behandling av trafikfrågor inom det förebyggande rusmedelsarbetet; information om mediciners inverkan på biltrafik; information om säkerhetsanordningar i rådgivningen, skolhälsovård och bland seniorer; behandling av trafiksäkerhet i välfärdsplaner och -berättelser samt verksamhetsplaner
 - Tekniska väsendet: begränsande av körhastigheten i tätorter
 - Förvaltningstjänster: information om trafiksäkerhet till kommuninvånarna; införlivande av trafiksäkerhet i arbetsskyddet, bl.a. uppföljning av trafikolyckor under arbetsresan, kartläggning av arbetsresornas säkerhet, rekommendationer om användning av säkerhetsanordningar, schemaläggning av resor under arbetstid så, att det är möjligt att företa dem på ett säkert sätt; utvärdering av trafiksäkerhetskonsekvenser då man planerar förnyelser av servicenätet
 - Utvecklingstjänster: trafiksäkerheten ett krav vid anskaffningar
 - Införlivande av trafiksäkerhetsaspekten i planer och strategier som ställs upp
- Med hurudana mätare kan man följa upp hur målet förverkligas?
 - Andelen överhastigheter i trafikströmmen (tavlor som visar hastigheten, LAM-punkter)
 - Antal alkoholrelaterade olyckor (Statistikcentralen)
 - Antal rattfulla, andel av blåstestade (polisen)
 - Användning av säkerhetsanordningar (reflex, cykelhjälm, säkerhetsbälte) (enkäter, observationer)

- Åtgärder under åren 2015 - 2017:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Situation
Införande av trafiksäkerhet i arbetshälsoenkäten till stadens anställda	våren 2015	Personalförvaltning	Utförd 2015
Införande av trafiksäkerhetssidor på Lovisa stads webbplats (rapportering av planeringsarbetet)	hösten 2015	Tekniska väsendet, Informationen	konsult sammanställer innehållet
Införande av mål, åtgärder och målmätare för trafiksäkerhet i välfärdsberättelser och -översikter	hösten 2016	Grundtrygghet	
Införande av trafiksäkerhetsfostran i rådgivningens och skolhälsovårdens verksamhetsplaner	våren 2016	Grundtrygghet	
Deltagande i projektet Päättä itse! (Nuorten Akatemias och Trafikskyddets gemensamma projekt har som mål att förebygga ungas riskbeteende och trafikolyckor)	2016	Bildningsväsendet (elevkårer), Fritidsväsendet	
Granskning av mopedrutter och information om eventuella förändringar	våren 2016	Tekniska väsendet	
Analys av den information som hastighetstavlorna samlar in och information om situationen	2016	Tekniska väsendet	
Uppföljning av användningen av säkerhetsanordningar	2016	Tekniska väsendet	
Uppställande av helhetsplan för lugnande av gatunätet i centrum (bl.a. sänkning av hastigheter med höjda gatuavsnitt och anslutningsområden, tryggnade av övergångsställen med farthinder, avsmalnande av gatuområdet och ändrande av gator till enkelriktade)	2016	Tekniska väsendet	
Utförande av åtgärder som begränsar körhastigheterna i centrum	2017-	Tekniska väsendet	
Utförande av planerade ändringar av hastighetsbegränsningar och strukturella åtgärder som stöder dem	2016 - 2017	Tekniska väsendet	
Trafikövervakningens teman och information om dem (skyddsvägar, säkerhetsanordningar, fordonets skick)		Polisen	

4. Seniorernas och handikappades möjligheter att röra sig tryggas.

Andelen personer i pensionsåldern ökar kraftigt. I början av 2015 var 16 % (ca 2 500) lovisabor 70 år gamla eller äldre. Enligt Statistikcentralens prognos kommer deras antal 2030 vara cirka 4 000, en fjärdedel av befolkningen.

Då befolkningen åldras, bör man se till att seniorerna kan röra på sig och att de kan göra det tryggt. Seniorernas näromgivning borde vara tillgänglig och möjliggöra skötsel av ärenden men också utomhusvistelse. En redig och tillgänglig trafikmiljö underlättar också handikappade och rörelseförhindrade personers vardag.

Regelbunden utomhusvistelse piggar upp, utvecklar balans och muskulatur samt förbättrar säkerheten i rörelserna. Skötsel av ärenden, hobbyn och möjligheten att träffa vänner håller humöret och välmåendet uppe, och trafiken borde inte få utgöra ett hinder för att röra på sig. Närmiljön borde ha bänkar på tillräckligt korta avstånd från varandra och lämplig belysning. Rutterna borde lämpa sig för hjälpmedel och vara bara eller väl sandade vintertid. Skapandet av tillgängliga ruttor förutsätter långsiktigt samarbete mellan dem som planerar och utför trafik- och gårdsområden och fastigheter.

Tydliga trafikarrangemang hjälper också äldre förare. Största delen av de äldre förarna kompenserar de förändringar som åldern för med sig genom att köra på säkra sidan och undvika besvärliga förhållanden. Äldre förare ska ändå informeras om åldrandets effekter på körförmågan och körandet samt typiska farliga situationer som seniorer råkar ut för och på vilket sätt man kan undvika dem. I och med att fordonstekniken utvecklas blir olika lösningar som hjälper äldre förare också vanligare.

- Hur kan målet främjas i olika förvaltningsgrenar?
 - Grundtrygghet: information till seniorerna om åldrandets effekter på körandet, om hjälpmedel som underlättar rörlighet samt gåendets och cyklingens hälsoeffekter; utvecklande av hemvårdspersonalens kunnande
 - Tekniska väsendet: begränsande av körhastigheten i tätorter, förtydligande av trafikarrangemang, förbättrande av trafikmiljöns tillgänglighet, gångbanornas underhåll och belysning
 - Förvaltningstjänster: information om trafiksäkerhetsärenden till seniorer
- Med hurudana mätare kan man följa upp hur målet förverkligas?
 - Antal döda och skadade i trafiken som är äldre än 65 år (Statistikcentralen)
 - Gång-, cykel- och bilolyckor som drabbar över 65 år gamla (Statistikcentralen)
 - Användning av reflex och cykelhjälm bland över 65 år gamla (enkät som utförs av äldrerådet?)
 - Halkningsolyckor bland över 65 år gamla (THL?)

- Åtgärder under åren 2015 - 2017:

Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar	Situation
Skolning till personer som arbetar med äldre (bl.a. hemvård)	Slutet av 2015	Grundtrygghet, Trafikskyddet	Tillställningen hålls 3.12.2015
Konditionskurs för seniorbilsförare (2x3h)	Slutet av 2015	Grundtrygghet, Äldrerådet, Trafikskyddet, polisen	Början av 2016
Utnyttjande av Trafikskyddets infopaket "Sairaudet ja lääkkeet liikenteessä" inom åldringsarbetet	Slutet av 2015	Grundtrygghet, Trafikskyddet	
Anordnande av en kurs Nycklar till vardagscyklning för äldre	Våren 2016	Grundtrygghet, Äldrerådet, Fritidsväsendet, Trafikskyddet, polisen	
Plan för förbättring av tillgängligheten i Lovisa centrum	Våren 2016	Tekniska väsendet, Grundtrygghet	
Förverkligande av åtgärder som förbättrar tillgängligheten i samarbete med fastigheterna	2017 -	Tekniska väsendet	

